

1-1-1990

ศูนย์บริการเทคโนโลยีเภสัชอุตสาหกรรม

ประสาน ชรรณอุยกรณ์

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/tjps>

Part of the [Pharmacology Commons](#)

Recommended Citation

ชรรณอุยกรณ์, ประสาน (1990) "ศูนย์บริการเทคโนโลยีเภสัชอุตสาหกรรม," *The Thai Journal of Pharmaceutical Sciences*: Vol. 15: Iss. 3, Article 1.

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/tjps/vol15/iss3/1>

This Editorial is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in The Thai Journal of Pharmaceutical Sciences by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

650571a จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อุบลราชธานี

บทบรรณาธิการ

EDITORIALS

b 3006591

ศูนย์บริการเทคโนโลยีเภสัชอุตสาหกรรม

รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาน ธรรมอุปกรณ์*

ยาเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งและอุตสาหกรรมยามีความสำคัญมากในประเทศที่พัฒนาแล้ว การพัฒนาอุตสาหกรรมยาในประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างมากมิใช่เพียงเพื่อการอุตสาหกรรมยาเท่านั้น แต่เพื่อให้ประชาชนได้รับยาที่มีคุณภาพมาตรฐานดียิ่งขึ้น อุตสาหกรรมยาในประเทศไทยพัฒนามาจนถึงปัจจุบันเป็นอุตสาหกรรมที่ต้องใช้วัตถุดิบจากต่างประเทศมาเพื่อผลิตเป็นยาสำเร็จรูปเกือบทั้งหมด ความต้องการทางเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมยาจึงเป็นไปทางด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ เช่นการพัฒนาสูตรตำรับ พัฒนาระบวนการผลิต การปรับปรุงคุณภาพ เพื่อให้ได้มาซึ่งวิธีการที่ดีในการผลิตยา (Good Manufacturing Practice, GMP)

อย่างไรก็ตามในปัจจุบันวิวัฒนาการของเทคโนโลยีเภสัชกรรมในประชาคมอุตสาหกรรมยาของโลกได้เจริญรุดหน้าไปอย่างรวดเร็วรวมทั้งเกี่ยวกับสิทธิบัตรยาจะมีส่วนสำคัญที่ทางผู้ผลิตยาจำเป็นต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ ในการผลิตยา เพื่อพร้อมที่จะพึ่งตัวเองได้ในอนาคต และแข่งขันกับประเทศอื่นๆ ได้อีกด้วย

สมาคมไทยอุตสาหกรรมผลิตยาแผนปัจจุบัน เล็งเห็นความจำเป็นที่อุตสาหกรรมผลิตยาในประเทศต้องปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยีด้านต่างๆ และปลายปี พ.ศ. 2530 สมาคมไทยอุตสาหกรรมผลิตยาแผนปัจจุบันได้ร่วมมือกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยขอความช่วยเหลือทางวิชาการและการเงินเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมผลิตยาจากสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme, UNDP) โดยผ่านทางกระทรวงอุตสาหกรรมเมื่อประมาณต้นปี 2531 ทาง UNDP ให้ความเห็นชอบในโครงการและส่งผู้เชี่ยวชาญมาหาข้อมูลเพื่อการช่วยเหลือ ในโครงการกำหนดลักษณะของความช่วย

* ภาควิชาเภสัชวิทยา คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เหลือที่ภาคเอกชนต้องการ ในรูปของการถ่ายทอดเทคโนโลยีผ่านสถาบันวิชาการของรัฐ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยและสมาคมไทยอุตสาหกรรมผลิตยาแผนปัจจุบันได้ขอความร่วมมือจากคณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นตัวกลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีตามข้อตกลงของ UNDP กำหนดให้องค์การพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งสหประชาชาติ (The United Nations Industrial Development Organization, UNIDO) เป็นผู้สนับสนุนจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในโครงการดังกล่าวกำหนดให้มีการจัดตั้ง "ศูนย์บริการ" ขึ้น เพื่อเป็นศูนย์กลางกระจายถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีต่างๆ รวมทั้งข้อเสนอแนะแก้ไขปัญหาต่างๆ มีห้องปฏิบัติการเพื่อทดสอบวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาฯ ให้ใช้สถานที่และจัดตั้งเป็นศูนย์ เรียกว่า "ศูนย์บริการเทคโนโลยีเภสัชอุตสาหกรรม" และได้เปิดศูนย์อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 17 เมษายน 2534 ณ ชั้น 4 คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การบริหารศูนย์มีคณะกรรมการบริหารซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2 คน สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย 2 คน สมาคมไทยอุตสาหกรรมผลิตยาแผนปัจจุบัน 2 คน ในปัจจุบันคณบดีคณะเภสัชศาสตร์ รองศาสตราจารย์ ดร.ภาวิศ ทองโรจน์ เป็นประธาน และมีรองศาสตราจารย์ ดร.ประสานธรรมอุปถัมภ์ เป็นผู้อำนวยการศูนย์และเป็นเลขานุการคณะกรรมการ ตามข้อตกลงทาง UNIDO สนับสนุนทุนจ้างผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศมาช่วยเหลือเป็นระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งขณะนี้ Mr. J.P. Beelen ซึ่งเป็น Chief Technical Advisor ซึ่งมีประสบการณ์ทางด้านบริหาร และการดำเนินงานในอุตสาหกรรมยาที่มีชื่อเสียงทั้งในยุโรปและแคนาดามาประมาณ 40 ปี ได้มาประจำอยู่ที่ศูนย์ฯ เป็นเวลาประมาณ 12 เดือน และจะมีผู้เชี่ยวชาญอื่นๆ จะมาช่วยเป็นระยะเวลาดังนั้น 2-3 เดือน อีก 3 คน

การดำเนินงานของศูนย์ฯ ศูนย์บริการเทคโนโลยีเภสัชอุตสาหกรรมมีหน้าที่ให้บริการทางวิชาการและเทคโนโลยีแก่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยาภายในประเทศไทยทุกแห่ง ไม่จำกัดกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ การดำเนินงานแบ่งเป็น 2 ส่วนใหญ่ๆ คือ การจัดประชุมสัมมนาและจัด workshop ด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมการผลิตยา โดยทำทั้งสัมมนากลุ่มใหญ่ และการจัดอบรมและ workshop ณ โรงงานซึ่งต้องการให้ทางศูนย์ไปจัดอบรมให้ ในระยะแรกเน้นทางด้าน GMP เป็นสำคัญ โดยต้องการให้ทั้งหัวหน้าในแต่ละหน่วยรวมทั้งผู้ปฏิบัติงานทุกคนเข้าใจและร่วมกันปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผล GMP ที่ดีมากขึ้น

การดำเนินงานด้านฝึกอบรม ขณะนี้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไกรสิทธิ์ อัมพรายนต์ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญฝ่ายไทยรับหน้าที่ร่วมกับ Mr. J.P. Beelen ดำเนินการไปหลายครั้งและมีโครงการจะดำเนินต่อไป

การให้บริการทดสอบวิเคราะห์ด้วยยาหรือผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นตามข้อกำหนดต่างๆ รวมทั้งให้คำปรึกษาแก้ไขปัญหาต่างๆ ของการวิเคราะห์ ซึ่งกระทำที่ศูนย์บริการ โดยอาศัยเครื่องมือสำคัญๆ ที่ได้รับจาก UNIDO ในปัจจุบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ ภัทรพานิชร่วมกับเจ้าหน้าที่วิเคราะห์ที่ประจำที่ศูนย์ ให้บริการทางด้านนี้ บริการที่ทางศูนย์ให้อยู่ในขณะนี้ส่วนมากจะเป็นการทดสอบยืนยันผลทางบริษัทต้องการ หรือแก้ไขปัญหาที่ทางบริษัทมีอยู่ ซึ่งหลายๆ ครั้งจำเป็นที่ต้องใช้เวลาและผู้มีประสบการณ์มาช่วย ทางศูนย์จำเป็นต้องขอความร่วมมือจากคณาจารย์ในคณะช่วยให้คำปรึกษา

ด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือการบริหารจัดการในโรงงาน Mr. Beelen ซึ่งมาช่วยในโครงการนี้พยายามจัดฝึกอบรมแก่บุคลากรที่เป็นคนไทย เพื่อจะได้นำไปสอนหรือถ่ายทอดให้แก่ผู้ปฏิบัติการในแต่ละโรงงาน ทางศูนย์จึงได้จัดฝึกอบรม ณ ที่โรงงานเพื่อให้เห็นและให้แก้ไขได้ตรงตามแต่ละสภาพของโรงงาน

การให้ความรู้ทางเทคนิคต่างๆ รวมทั้งทางด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการผลิตยา นอกจากได้จากการเข้าฝึกอบรม หรือทำ workshop แล้ว จำเป็นที่ผู้ทำงานทางด้านนี้ต้องคอยติดตามความก้าวหน้าตลอด ทางศูนย์จึงมีโครงการที่จะจัดรวบรวมข้อมูลต่างๆ ทั้งข่าวสารที่เป็นประโยชน์ทางด้านอุตสาหกรรมยา เพื่อเผยแพร่ให้แก่ผู้ทำงานทางด้านนี้ด้วย

เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่าการพัฒนาอุตสาหกรรมยาจำเป็นต้องอาศัยทั้งเงินทุนและบุคลากรที่มีความรู้ในหลายๆ ด้านบริษัทยาใหญ่ในโลกต้องใช้งบประมาณอย่างมากที่จะพัฒนาผลิตยาออกมาหรือผลิตยาให้ได้มาตรฐาน (GMP) ในหลายบริษัทมีการวิจัยและพัฒนาเป็นของบริษัทเองและมีโอกาสให้ทุนแก่ผู้วิจัยในมหาวิทยาลัย ในบางแห่งมีความร่วมมือกันระหว่างนักวิชาการในมหาวิทยาลัยกับผู้ลงทุนคือบริษัทเพื่อช่วยกันพัฒนายาใหม่ๆ ออกมาในประเทศไทยความร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรมระหว่างนักวิชาการในมหาวิทยาลัยกับฝ่ายเอกชนหรือฝ่ายอุตสาหกรรมยังมีน้อย โครงการจัดตั้งศูนย์บริการเทคโนโลยีเภสัชอุตสาหกรรมนี้นับเป็นโครงการตัวอย่างหนึ่งทางด้านอุตสาหกรรมยา ที่มีความร่วมมือกันระหว่างมหาวิทยาลัยและภาคเอกชนร่วมมือช่วยเหลือกัน และนับเป็นโครงการที่ดีซึ่งมีองค์การแห่งสหประชาชาติให้ความช่วยเหลือสนับสนุนทั้งด้านเงินทุนและผู้เชี่ยวชาญ คณะกรรมการบริหารศูนย์และผู้รับผิดชอบจึงช่วยกันพยายามทำให้โครงการและการดำเนินงานของศูนย์บริการเทคโนโลยีเภสัชอุตสาหกรรมบรรลุผลและเกิดประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมการผลิตยาในประเทศให้มากที่สุด